

Project Gaswinning Hilgert

Voornemen en Participatieplan

17 april 2026

Afkortingen en begrippenlijst

Bureau Energieprojecten – Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

Vanuit RVO coördineert Bureau Energieprojecten de vergunningverlening voor project Gaswinning Hilgert en ondersteunt het ministerie van EZK.

EZovWapse1winning

Omgevingsvergunning van 15 juni 2015 op grond van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (hierna Wabo) voor de onderdelen Milieu, Ruimtelijke Ordening en Bouwen door de Minister van Economische Zaken (nummer DGETM-EM / 15053226) zoals deze te vinden is op '[Regels op de kaart](#)' (onder 'provincie'). Met de omgevingsvergunning die in het Omgevingsloket onder de naam 'EZovWapse1winning' te raadplegen is, is toestemming gegeven om in afwijking van een of meer regels van het omgevingsplan mijnbouwactiviteiten op locatie Wapse te verrichten.

Hilgert

Naam van dit project en van de gasvelden bestaande uit: Hilgert Noord en Hilgert Zuid.

EZK – Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

De staatsecretaris van Klimaat en Groene Groei (KGG) is verantwoordelijk voor de besluitvorming van energieprojecten met een nationaal belang.

Klein gasveld

Het Groningengasveld staat in de top-10 van grootste gasvelden ter wereld. Alle andere gasvelden in Nederland noemen we 'kleine gasvelden'. Een klein gasveld is honderden tot wel duizend(en) keer kleiner dan het Groningenveld.

MER – milieueffectrapport

De milieueffectrapportage brengt de milieugevolgen van grotere projecten in beeld voordat de overheid een besluit over dit project neemt. De procedure wordt afgekort als 'mer', het milieueffectrapport wordt afgekort als 'MER'. Voor de gaswinning vanaf mijnbouwlocatie Wapse is al een mer-procedure doorlopen en een MER opgesteld.

Vermilion heeft dit MER bij de aanvraag veranderingsvergunning d.d. 2 juni 2016 gevoegd. De omgevingsvergunning met kenmerk DGETM-EO / 17108264 d.d. 21 juli 2017 is het mer-plichtige besluit waar dit MER aan ten grondslag ligt. Dit besluit is onherroepelijk.

Voor de op 2 juni 2016 aangevraagde activiteit gold een plicht om een MER op te stellen. Bij de aanvraag is een MER ingediend. In het MER zijn de milieueffecten voor de te vergunnen situatie (productie van 1,5 miljoen nm³ aardgas per dag) beschouwd. Het MER richtte zich daarbij de milieuthema's geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit, maar ook op bodembeweging, bodem, grondwater en oppervlaktewater. Ook is er ingegaan op ruimtegebruik en landschap, verkeer, grond-, hulp en afvalstoffen en natuur en ecologie. In het MER zijn alle relevante milieueffecten beoordeeld. Uit het MER bleek dat als gevolg van

de verhoging van de gasproductie binnen de inrichting Wapse er geen veranderingen in de milieueffecten optraden ten opzichte van de voorheen vergunde situatie.

De productie uit de putten van het project Hilgert past volledig binnen de reeds vergunde hoeveelheid van 1,5 miljoen Nm³ aardgas. De nieuwe boringen zijn mer-beoordelingsplichtig en dus niet rechtstreeks mer-plichtig.

Projectbesluit

Het projectbesluit is een instrument voor waterschappen, provincies en het Rijk. Het projectbesluit is bedoeld om complexe projecten met een publiek belang mogelijk te maken. Het projectbesluit is het uiteindelijke product van de projectprocedure. Vanuit mijnbouwwet artikel 141a, lid 1 is het verplicht is om een projectbesluit te nemen aangezien het voorkomen Hilgert (deels) onder Natura 2000 gebied is gelegen.

Projectprocedure

De Rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Onder de Omgevingswet wordt daarvoor de projectprocedure gevolgd. Over energieprojecten besluit de staatssecretaris van KGG samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Voor het vaststellen van een projectbesluit geldt de projectprocedure.

Seismisch onderzoek (3D)

Geluidsgolven worden de grond ingestuurd, waarbij de onderliggende structuren en aardlagen de golven terugkaatsen. Aan het oppervlak staan geofoons (grondmicrofoons) en deze vangen de signalen op. Op deze manier kan de ondergrond in 3D in kaart gebracht worden.

V-9175 (OLO 6022365)

Kenmerk van de omgevingsvergunning voor de verandering van mijnbouwlocatie Wapse voor het in productie nemen van de putten LDS-01 en LDS-02 alsmede voor het afwijken van het bestemmingsplan 'Buitengebied Diever' uit 1997 op basis van art. 2.10, lid 2, Wabo. Dit besluit vormt de ruimtelijke vaststelling voor de huidige inrichting van mijnbouwlocatie Wapse. Deze hoeft voor het project Hilgert niet aangepast te worden, zodat er ook geen ruimtelijk besluit nodig is. Ook de wijze van productie of de hoeveelheid aanwezige putten verandert niet, zodat ook hiervoor geen besluit nodig is.

VenP – Voornemen en Participatieplan

Dit document. Hierin staat het plan voor het project en hoe de omgeving kan meedenken. Iedereen kan hierop reageren of oplossingen aandragen.

Vermilion – Vermilion Energy Netherlands B.V.

Initiatiefnemer van het project gaswinning Hilgert.

VRO – Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

De minister van VRO is samen met de staatsecretaris van KGG verantwoordelijk voor de besluitvorming over het onderdeel ruimtelijke ordening van dit project. Namens VRO is Rijkswaterstaat aanwezig bij de projectgroep.

Wipla – Winningsplan

Het winningsplan beschrijft de technische aspecten van de winning (met nadruk op de ondergrond, zoals de geologie) en de mogelijke risico's en effecten met betrekking tot bodemdaling en -trilling, inclusief eventuele maatregelen.

Winningsvergunning

Gebied waarin één operator het alleenrecht en plicht heeft om activiteiten uit te voeren, zoals het opsporen van gas en gasproductie.

Inleiding

Vermilion wil aardgas winnen uit de kleine gasvelden Hilgert Noord en Hilgert Zuid vanaf de bestaande mijnbouwlocatie Wapse aan de Noordenveldweg. Vanwege de ligging van de gasvelden nabij Natura 2000, dient de projectprocedure te worden gevolgd. Het eindpunt van de projectprocedure is het projectbesluit. In het projectbesluit wordt bepaald of gaswinning veilig en verantwoord kan.

In dit document wordt de projectprocedure beschreven en worden de mogelijkheden tot participatie in het proces behandeld. In een latere fase wordt er gekeken naar de technische aspecten van de gaswinning. Op basis van deze technische aspecten zal worden bepaald of de gaswinning veilig en verantwoord kan.

Vermilion produceert gas uit kleine gasvelden in Nederland. Op basis van haar kennis van de ondergrond denkt Vermilion dat er gas aanwezig is in de gasvelden Hilgert. De velden liggen onder de gemeenten Westerveld en Weststellingwerf en daarmee in de provincies Drenthe en Fryslân en binnen het beheersgebied van het waterschap Drents Overijsselse Delta en Wetterskip Fryslân. De velden liggen grofweg tussen Vledderveen, Boijl en Doldersum, en valt binnen de grenzen van de bestaande winningsvergunningen Drenthe VI en Gorredijk, beiden van Vermilion.

De locatie Wapse is al in gebruik voor de winning van aardgas en is dus ook al aangesloten op het bestaande ondergrondse gasleidingnetwerk van Vermilion. Het aardgas wordt behandeld in het gasbehandelingsstation van Vermilion in Garyp en stroomt daarna via het landelijke leidingnet van de Gasunie naar Nederlandse huishoudens en bedrijven. Meer over het Voornemen staat beschreven in hoofdstuk 1.

Op basis van artikel 141a van de Mijnbouwwet is de Projectprocedure Rijk (voorheen: Rijkscoördinatieregeling) van toepassing op dit initiatief. Vanwege de ligging van het gasveld onder een Natura 2000 gebied, is de staatsecretaris van KGG bevoegd gezag voor het projectbesluit. De inhoudelijke beoordeling van het initiatief vindt tijdens deze procedure plaats. Het ministerie van EZK is bevoegd gezag voor gaswinning in Nederland. Met dit voornemen geeft het ministerie van EZK aan dat het een verkenning gaat uitvoeren naar een bestaande opgave in de fysieke leefomgeving, namelijk de behoefte aan de veilige productie van Nederlands aardgas. Het is goed om te benadrukken dat de vergunning, om daadwerkelijk gas te winnen, pas zal worden verleend als is aangetoond dat dit op een veilige en verantwoorde manier kan plaatsvinden.

In lijn met de Omgevingswet wordt voor het project Gaswinning Hilgert een participatietraject gevolgd. Het ministerie van EZK en Vermilion nodigen regionale overheden, burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven van harte uit om mee te denken over de invulling van de plannen voor winning uit de Hilgert gasvelden, al moet worden opgemerkt dat Vermilion gebruik maakt van een bestaande locatie en het bestaande ondergrondse aardgastransportnetwerk. De participatiemogelijkheden op dit project zijn daarmee beperkt.

Toch vinden Vermilion en het ministerie van EZK het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de uitwerking van de plannen voor dit project. Hoe dat kan, leest u verderop in dit document in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3.

Samenvatting

Het Voornemen

Het project Gaswinning Hilgert gaat over de opsporing en productie van aardgas in de gemeenten Westerveld en Weststellingwerf vanaf de mijnbouwlocatie Wapse, gebruikmakend van de aanwezige aardgastransportleiding. Hier hoort bij:

1. Het uitvoeren van maximaal vier diepboringen vanaf mijnbouwlocatie Wapse. Waarvan twee in eerste instantie in één campagne. De andere twee diepboringen zijn optioneel en afhankelijk van de resultaten van de eerste campagne.
2. Het produceren van het aardgas uit de Hilgert gasvelden op basis van het op te stellen winningsplan Hilgert.

Vermilion Energy (Vermilion) is als initiatiefnemer het aanspreekpunt voor inhoudelijke vragen (wie, wat, waar en waarom). Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is als bevoegd gezag aanspreekpunt voor vragen over de procedure en de besluitvorming van het project.

Participatieplan

Het Participatieplan (onderdeel van dit VenP) dient als basis voor het participatieplan voor dit project. Iedereen wordt van harte uitgenodigd een reactie te geven op dit concept VenP. Deze reacties worden gebundeld in een zogenoemde inspraakbundel en daarna voorzien van een reactie door het ministerie van EZK en Vermilion. Deze reacties op het Participatieplan worden, zoveel als mogelijk, in het plan verwerkt. Het Participatieplan is een levend document dat aangepast wordt tijdens de procedure en laat de verschillende participatieprocessen zien tijdens de projectprocedure.

Waar kunt u over meepraten?

Participatie binnen de projectprocedure is niet anders in wet- en regelgeving opgenomen dan zoals dat bestaat onder de Omgevingswet. Hierbij is van belang dat in de Omgevingswet geen eisen worden gesteld aan de wijze waarop aan participatie moet zijn vormgegeven. Doordat het project Hilgert vanaf een bestaande mijnbouwlocatie plaatsvindt en er een bestaande ondergrondse pijpleiding ligt, is het Participatieplan daarop afgestemd. Er is namelijk geen keuze te maken waar het werk komt. U kunt meepraten over de planning van de boringen en hoe, wanneer en waarover u geïnformeerd wil worden tijdens de procedure.

Het ministerie van EZK en Vermilion nodigen regionale overheden, burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven van harte uit om in gesprek te gaan over de verdere uitwerking van de plannen voor de winning uit de Hilgert gasvelden. Het ministerie van EZK en Vermilion vinden het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de uitwerking van de plannen voor dit project, voor zover dit mogelijk is.

Inhoudsopgave

1. Het Voornemen	9
1.1 Het project Hilgert	9
1.1.1 Overzichtskaart Hilgert gasvelden	10
1.1.2 Overzichtskaart Hilgert gasvelden in de omgeving	11
1.2 Effecten gaswinning	11
1.2.1 Boringen	11
1.2.1 Bodemdaling	12
1.3 Nut en noodzaak	12
1.4 Betrokkenheid organisaties in dit project	14
1.5 Projectprocedure	15
1.6 Oplossingen voor de opgave	16
2. Het Participatieplan	17
2.1 Visie op participatie in dit project	17
2.2 Waar kunt u over meepraten?	18
2.3 Omgeving gaswinning Hilgert	19
2.3.1 Overzichtskaart informatiegebied gaswinning Hilgert	19
2.3.2 Belanghebbenden	20
3. Participatie project Gaswinning Hilgert	21
3.1 Voorstel voor participatie	21
3.2 Doorlopende informatievoorziening	22
3.3 Vervolgstappen	22
Bijlagen	24
Bijlage 1: Enkele relevante informatiebronnen	24
Bijlage 2: Procedurestappen projectprocedure	25

1. Het Voornemen

1.1 Het project Hilgert

Vermilion is sinds 2004 gevestigd in Nederland en produceert gas uit kleine gasvelden op land met name in Noord-Nederland (Fryslân en Drenthe) en enkele kleine gasvelden in het zuiden van Nederland. Het hoofdkantoor is in Harlingen, een tweede kantoor in Amsterdam en er zijn vestigingen in Garyp, Kootstertille en Waalwijk. Het geproduceerde aardgas stroomt vanaf productielocaties via een pijpleiding naar een gasbehandelingsstation en vanaf daar wordt het overgedragen aan de Gasunie. Vermilion vindt het belangrijk dat er rekening wordt gehouden met de omgeving, zoals de bijzondere natuur in de omgeving van mijnbouwlocatie Wapse, en de regionale overheden, maatschappelijke organisaties en burgers. Ook heeft Vermilion in de lokale energietransitie en biodiversiteit geïnvesteerd door financiële bijdragen te leveren aan lokale initiatieven met het Omgevingsfonds.

Vermilion heeft in het verleden in deze omgeving boringen en seismisch onderzoek uitgevoerd. Deze data worden regelmatig opnieuw bestudeerd door specialisten binnen Vermilion. Uit de laatste herinterpretatie is naar voren gekomen dat er vermoedelijk gas aanwezig is in de Hilgert velden.

Het project Gaswinning Hilgert gaat over de opsporing en productie van aardgas uit het gasvelden Hilgert Noord en Hilgert Zuid, gelegen onder het grondgebied van de gemeenten Westerveld en Weststellingwerf. De winning zal plaatsvinden vanaf mijnbouwlocatie Wapse, gelegen aan de Noordenveldweg circa 1,5 km ten noordwesten van het dorp Wapse (gemeente Westerveld, provincie Drenthe).

De mijnbouwlocatie Wapse is al aangesloten op de infrastructuur van Vermilion met een toegangsweg en een aardgastransportleiding. Het project gaswinning Hilgert omvat het uitvoeren van maximaal vier diepboring(en) en het produceren van aardgas uit deze putten. Het plan is om in eerste instantie twee diepboringen aansluitend aan elkaar uit te voeren in één campagne. De ander twee diepboringen zijn optioneel en afhankelijk van de resultaten van de eerste campagne.

Op de locatie zijn drie putten aanwezig (DIV-02, LDS-01 en LDS-02). De Put DIV-02 produceert nog steeds aardgas en LDS-01 heeft een paar maanden aardgas geproduceerd. Put LDS-02 heeft geen aardgas in het gasveld aangetoond en wordt ook wel een 'droge put' genoemd. De twee nieuwe putten worden geboord vanuit de bestaande putkelders LDS-01 en LDS-02 en krijgen dan de namen; HGT-01 en HGT-02. Indien deze putten niet het gehele volume van de betreffende deelvoorkomens kunnen produceren, wil Vermilion maximaal twee aftakkingen uit twee van de op mijnbouwlocatie Wapse aanwezige putten boren. Die maximaal twee boringen vinden dan plaats vanuit de bestaande putkelders HGT-01, HGT-02 of DIV-02. Deze eventuele latere aftakkingen krijgen dan de naam HGT-01-ST, HGT-02-ST of DIV-02-ST.

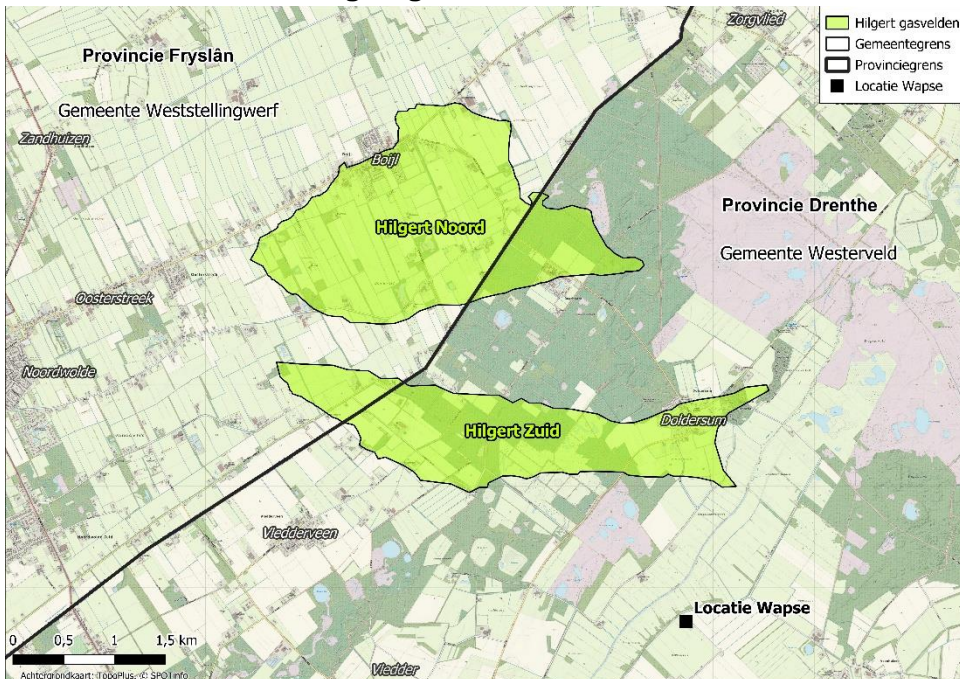
Het bijplaatsen van oppervlakte-installaties voor de productie uit deze nieuwe putten is niet nodig. Ook de vergunde gasproductie per dag van mijnbouwlocatie Wapse is voldoende en hoeft niet verhoogd te worden. Voor de huidige vergunde dagproductie van locatie Wapse is destijds een MER opgesteld.

Via de bestaande aardgastransportleidingen wordt het aardgas getransporteerd naar het gasbehandelingsstation in Garijp en vanaf daar stroomt het gas, via de leidingen van de Gasunie, naar Nederlandse huishoudens en bedrijven.

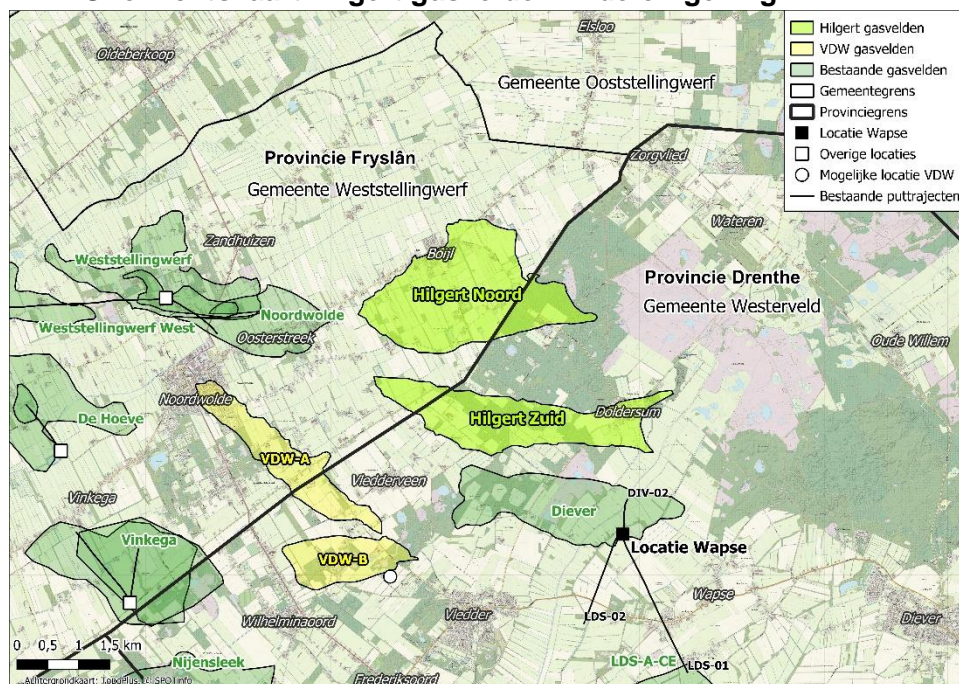
Afbeelding 1-1: Huidige locatie Wapse

1.1.1 Overzichtskaart Hilgert gasvelden

Afbeelding 1-2: Overzichtskaart met de Hilgert gasvelden (lichtgroen), de bestaande locatie Wapse (zwart vierkant) en de provincie- en gemeentegrenzen.

1.1.2 Overzichtskaart Hilgert gasvelden in de omgeving

Afbeelding 1-3: Overzichtskaart met de Hilgert gasvelden (lichtgroen), bestaande gasvelden (groen), mogelijk gasveld VDW (geel), bestaande puttrajecten (zwarte lijn), de bestaande locatie Wapse (zwart vierkant), mogelijke locatie VDW (wit rondje), overige bestaande locaties en de provincie- en gemeentegrenzen.

1.2 Effecten gaswinning

De uitvoer van de gaswinning heeft invloed op de omgeving. De voornaamste effecten zullen zijn:

- Mogelijke effecten van het uitvoeren van de boringen in de directe omgeving (opbouw boortoren, geluid, licht)
- De mogelijke bodembeweging (bodemtrilling en bodemdaling) als gevolg van gaswinning

1.2.1 Boringen

Met het boren van de putten zal er maximaal 130 dagen geboord worden op de locatie Wapse. Tijdens de boringen zal er een verhoging zijn van het vrachtverkeer voor de bevoorrading van de werkzaamheden. Graag horen wij ideeën over de best mogelijke inpassing van de bevoorrading om zo de overlast te minimaliseren. Een time-lapse van de werkzaamheden kan gevonden worden via deze [YouTube-link](#), waarvan de URL te vinden is in Bijlage 1.

Afbeelding 1-4: Voorbeeld van een te verwachten boortoren.

1.2.1 Bodembeweging

Als gevolg van gaswinning kan er bodembeweging optreden. In de projectprocedure zal er beoordeeld worden of deze bodembeweging significante effecten op het milieu zou kunnen hebben. Dit zal gebeuren door middel van een mer-beoordelingsbesluit. Bij de aanvraag van het winningsplan zullen de verwachte bodemdaling en bodemtrilling worden beoordeeld. Hierbij wordt ook gekeken naar de bodemdaling van de omliggende velden.

1.3 Nut en noodzaak

De voorgenomen gaswinning vanuit de Hilgert gasvelden staat niet op zichzelf, maar maakt deel uit van het kleineveldenbeleid van de overheid. Nederland kent veel gasvelden op land vooral in de noordelijke en oostelijke provincies, en op de Noordzee. Het Groningen gasveld is veruit het grootste gasveld van Nederland en West-Europa. Alle andere velden in ons land worden kleine velden genoemd, die in grootte kunnen variëren van enkele honderden kubieke meters tot tientallen miljarden kubieke meters aardgas. De kleine velden met grote volumes aardgas zijn al in productie of zijn inmiddels al uitgeproduceerd en ingesloten. In het winningsplan, dat na afronding van Stap 1 (Voornemen) wordt ingediend, is het vermoedelijke volume aan aanwezig en winbaar aardgas in de Hilgert velden opgenomen.

Het ontwikkelen van kleine gasvelden zoals Hilgert draagt, mits de winning veilig en verantwoord is, bij aan een onafhankelijke energievoorziening uit eigen bodem. In een herijking van dit beleid uit mei 2018, door de toenmalig minister van Economische Zaken en Klimaat naar de Tweede Kamer gestuurd ([Kamerstukken II 2017/18, 33529, nr. 469](#))^[1], kiest

^[1] <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32813-486.html>

het Rijk voor een gestage afbouw van de gaswinning uit kleine velden, maar geeft zij ook aan dat Nederland nog niet zonder binnenlands geproduceerd aardgas kan. Ook schetst de minister in de Kamerbrief de maatschappelijke randvoorwaarden voor de toekomstige winning. In de Contourennota die in februari 2023 is gepubliceerd worden zowel de afbouw als de noodzaak van binnenlands gas herbevestigd en aangescherpt. Het kleineveldenbeleid is in 2024 herbevestigd met de publicatie van een brief van de minister van KGG aan de Tweede Kamer ([Kamerstukken II 2024/25, 33529, nr. 1264](#))^[2]. In de kamerbrief over het sectorakkoord gaswinning op land is deze visie nogmaals uitgedragen ([kamerbrief sectorakkoord land 2026 KGG / 102942490](#))^[3]. Tijdens de energietransitie kan Nederland niet zonder aardgas, het ministerie van EZK verwacht op basis van TNO-scenario's dat winning uit die kleine velden tot 2050 nodig blijft.

De energietransitie is een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. De energiesector is volop in beweging. Maar hoe snel alle ontwikkelingen ook gaan, er is niet genoeg duurzame energie om aardgas te vervangen. Op dit moment is meer dan 90% van alle Nederlandse woningen nog afhankelijk van aardgas voor een warm huis of een warme douche. Ook de industrie kan voorlopig niet zonder aardgas om haar producten te produceren. En voor de totale energievoorziening van Nederland – dus ook bij de productie van elektriciteit – zijn we afhankelijk van aardgas.

We produceren in Nederland op dit moment niet voldoende gas voor ons eigen gebruik. Daarom importeert Nederland een groot deel van het gas dat nodig is uit andere landen. Toch zijn er voor de rijksoverheid drie belangrijke redenen om ook zelf Nederlands aardgas, op een veilige manier, te blijven winnen en het als nationaal belang te zien:

1. Het importeren van aardgas uit het buitenland zorgt voor minstens 30% meer CO₂-uitstoot dan Nederlands gas.
2. De Nederlandse overheid wil niet dat we volledig van het buitenland afhankelijk zijn voor onze energievoorziening.
3. Gaswinning uit kleine velden levert inkomsten op voor de overheid, draagt bij aan kennis en werkgelegenheid en vergroot de leveringszekerheid.

Dit is onder andere toegelicht in de brief aan de Tweede Kamer van 30 maart 2020 ([Kamerstukken II 2019/20, 32813, nr. 486](#))^[4] en in de brief van 20 januari 2023 ([Kamerstukken II, 2022/23, 32849, nr. 214](#))^[5].

Uit het Coalitieakkoord van kabinet Jetten-1 blijkt dat het kabinet door wil met het in januari 2026 ondertekende sectorakkoord gaswinning op land:

“Het Groningerveld blijft gesloten. Er komen geen nieuwe vergunningen voor gaswinning onder de Waddenzee. Alle bestaande sectorakkoorden worden doorgezet en we blijven gas

^[2] <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33529-1264.pdf>

^[3] <https://open.overheid.nl/documenten/932250c3-b8e8-44c5-a92d-2f3b9af48612/file>

^[4] <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32813-486.html>

^[5] <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32849-214.html>

winnen op de Noordzee. Afbouw van gaswinning op land wordt op een verantwoorde manier met de sector vormgegeven.”

Het "Sectorakkoord Gaswinning in de Energietransitie" (zie [Sectorakkoord Gaswinning](#)) is in april 2025 ondertekend door de Nederlandse overheid en onze industrie. Deze overeenkomst benadrukt het belang van de binnenlandse gaswinning en omvat overeenkomsten over investeringen en vergunningen voor de exploratie en productie van aardgas. Voor gaswinning op land is een nadere uitwerking gemaakt, zie: [Sectorakkoord Land 16 januari 2026](#). Dit deel bevat op maat gemaakte afspraken die inzoomen op de specifieke omstandigheden waarmee we op het land te maken hebben. Enkele hoogtepunten in deze overeenkomst zijn:

- Bij nieuwe winning gaat 5% van de netto-omzet naar de regio, uitbetaald door het mijnbouwbedrijf. Er zal een fonds worden opgericht, bedoeld voor de mensen in het gebied, met de nadruk op energietransitie.
- De initiatiefnemers zullen voorafgaand aan de indiening van winningsplannen een 'Betrokkenheidplan' opstellen (bij projectprocedures een 'Participatieplan' geheten). Dit document 'dient in te gaan op hoe lokale belanghebbenden betrokken zullen worden. Het ministerie zal dit bespreken met de relevante regionale autoriteiten.
- De overeenkomst geeft inzicht in de wijze waarop de afbouw van de gaswinning in de komende decennia zal plaatsvinden, die vooral door natuurlijke achteruitgang zal worden afgebouwd.

Zoals beschreven, is gaswinning van nationaal belang. Desondanks is het op lokaal en regionaal niveau van belang dat iedereen kan bijdragen aan de uitwerking van de plannen voor dit project en dat inwoners, organisaties en regionale overheden betrokken worden bij de procedure en kunnen beschikken over alle relevante informatie.

Tot slot is het goed om te benadrukken dat de vergunning om daadwerkelijk gas te winnen pas zal worden verleend als is aangetoond dat dit op een veilige en verantwoorde manier kan plaatsvinden.

1.4 Betrokkenheid organisaties in dit project

Vermilion is initiatiefnemer voor het project. Als coördinator van de projectprocedure zal het ministerie van EZK de besluitvorming van het project coördineren. De zogeheten Projectprocedure Rijksenergieprojecten is van toepassing, omdat een deel van het veld onder een Natura-2000 gebied ligt (Drents-Friese Wold & Leggelderveld). De staatsecretaris van KGG stelt samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) een projectbesluit vast. In tegenstelling tot andere voorbeelden van 'aardgas projectprocedures' is dit echter geen ruimtelijk besluit, maar een instemming met het project. De staatsecretaris van KGG coördineert de procedure voor de aanvraag van de omgevingsvergunningen en het winningsplan.

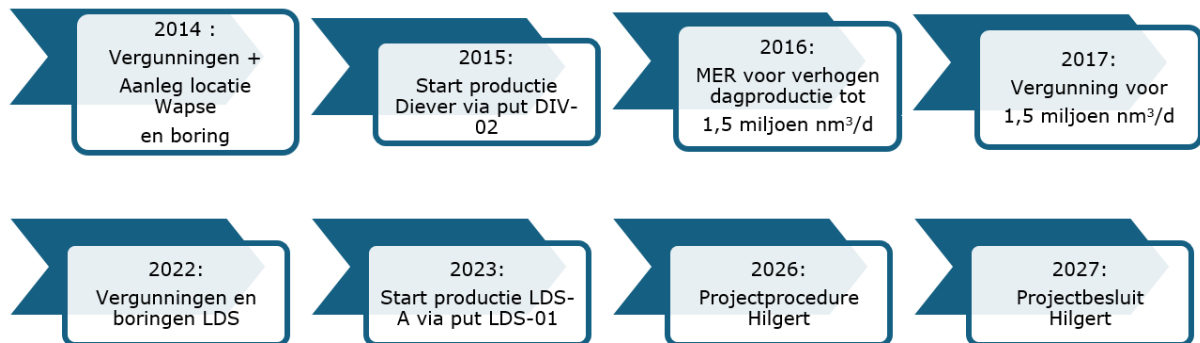
Voor dit project is er een projectgroep samengesteld, waar de volgende organisaties bij betrokken zijn:

- Het ministerie van EZK: coördinator projectprocedure en géén opdrachtgever
- Vermilion: initiatiefnemer
- Rijkswaterstaat (vanuit expertise voor VRO als mede bevoegd gezag): toetsen verschillende publicaties in de projectprocedure
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): coördinator vergunningen

1.5 Projectprocedure

Onderstaand leest u een beknopte voorgeschiedenis van de vergunde ruimtelijke toestemming van mijnbouwlocatie Wapse en de gaswinning vanaf die locatie.

Afbeelding 1-5: Overzicht geschiedenis locatie Wapse

2014 – Oprichting mijnbouwlocatie Wapse:

Begin 2014 is aan de Noordenveldweg, circa 1,5 kilometer ten noordwesten van het dorp Wapse in de gemeente Westerveld, de mijnbouwlocatie Wapse aangelegd. Deze locatie was nodig voor het uitvoeren van een exploratieboring naar het mogelijke gasveld Diever in de diepe ondergrond. Anticiperend op een succesvolle boring, is in juli 2014 door Vermilion Energy, op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), een aanvraag ingediend voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor de winning van aardgas. Dit is inclusief het gereed maken van het aardgas voor transport naar de bestaande gasbehandelingsinstallatie bij Garijp. Op 15 juni 2015 is de gevraagde vergunning verleend door het Ministerie van Economische Zaken. Deze vergunning (kenmerk DGETM-EM / 15083023) maakt een maximale aardgasproductie van 480.000 nm³ aardgas per dag mogelijk.

2017 – Productie veld Diever - Milieueffectenrapport

De mijnbouwlocatie Wapse is in het najaar van 2015 (augustus – oktober) omgebouwd naar een productielocatie met, in eerste instantie, de winning via put DIV-02 uit het Diever gasveld. De boring is in augustus 2014 uitgevoerd en heeft een economisch winbare hoeveelheid aardgas aangetoond. Tijdens het testen van de put bleek dat het aardgas makkelijker naar de geboorde put toestroomt dan eerder werd verwacht. Het voornemen om de productie te verhogen viel onder activiteit C 17.2 uit het Besluit Milieueffectrapportage. De winning van aardgas van meer dan 500.000 m³ per dag is namelijk m.e.r.-plichtig. Daarom is in 2016 een MER opgesteld voor de aanvraag van een vergunning op grond van de Wabo. In 2017 is de veranderingsvergunning afgegeven om een productie tot 1,5 miljoen nm³ aardgas per dag mogelijk te maken op de locatie Wapse.

2022 LDS – Nieuwe putten vanuit Wapse

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft op 24 mei 2022 besluiten opgesteld voor de instemming met het winningsplan LDS, de omgevingsvergunning voor het in productie nemen van twee nieuwe putten en de omgevingsvergunning voor het boren van twee nieuwe putten vanaf mijnbouwlocatie Wapse. Vermilion heeft de twee nieuwe boringen uitgevoerd naar de gasvelden LDS-A en LDS-B, en de geboorde put naar LDS-A is in productie genomen. De LDS-01 put produceert op dit moment niet meer. De put LDS-02 heeft geen gas aangetoond.

2026 Hilgert – Nieuwe putten vanuit Wapse:

Er zijn op de locatie Wapse 3 putten aanwezig, waarvan alleen DIV-02 produceert. De twee LDS putten worden op diepte geabandonneerd, dit betekent dat ze volgens de wet en regelgeving worden afgesloten. Het bovenste deel van de putten worden hergebruikt voor de putten HGT-01 en HGT-02. Er is geen aanpassing aan mijnbouwlocatie Wapse nodig.

Binnen het project gaswinning Hilgert wordt er géén plan-MER opgesteld en ook geen voorkeursbeslissing genomen. De procedure begint met het opstellen en publiceren van dit document, het Voornemen en Participatieplan (VenP). Hierin wordt het voornemen van Vermilion toegelicht en aangegeven hoe de participatie en informatievoorziening wordt vormgegeven gedurende de procedure. Er kan een reactie gegeven worden op het VenP tijdens de terinzagelegging. Vervolgens vangt het proces van besluitvorming aan. Projectbesluit, winningsplan en overige vergunningen worden door het ministerie van EZK eerst in ontwerp gepubliceerd en ter inzage gelegd. Op deze ontwerpbesluiten zijn zienswijzen mogelijk, daarna staat beroep bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State open.

Het ministerie van EZK en Vermilion hechten veel waarde aan goede afstemming en samenwerking met betrokkenen in alle stappen van de procedure. Vermilion neemt het voortouw voor de opgezette participatie met betrokkenen en het ministerie van EZK organiseert ambtelijke overleggen en inloopbijeenkomsten, volgens procedure.

In Bijlage 2 staan de stappen van de projectprocedure in een overzicht. Hierin staat ook aangegeven wanneer iedereen reacties en zienswijzen kan indienen op de verschillende stukken uit de procedure. Deze stappen zullen zeker worden doorlopen. De planning is indicatief en zal waarschijnlijk nog wijzigen gedurende de procedure.

1.6 Oplossingen voor de opgave

In Bijlage 2 staan de momenten beschreven waarop eenieder kan reageren op stukken uit de projectprocedure. Om gas te kunnen produceren moet een gasveld worden aangeboord. Dit boren gebeurt vanaf locatie Wapse. Na een succesvolle boring, wat betekent dat de aanwezigheid van gas wordt aangetoond, vindt de productie ook vanaf die locatie plaats. Er zijn hiervoor geen alternatieven mogelijk.

Binnen de projectprocedure noemt men deze fase de verkenning. Het ministerie van EZK bepaalt zelf de invulling van de verkenning. De verkenning moet uiteindelijk voldoende informatie bieden om een projectbesluit te kunnen opstellen.

2. Het Participatieplan

Het ministerie van EZK en Vermilion vinden participatie, het meedenken over de uitwerking van de projectplannen, van de omgeving belangrijk voor het project. Door mee te denken en in gesprek te gaan met elkaar kan er rekening worden gehouden met de belangen en wensen van de omgeving. Doel van participatie is om alle betrokkenen goed te informeren en te laten meedenken, waar dit kan, en dat zowel Vermilion als de staatsecretaris van KGG de omgeving haar belangen goed kent om vervolgens zorgvuldige keuzes te kunnen maken. Vermilion is verantwoordelijk voor inhoudelijke vragen over het project en het ministerie van EZK is verantwoordelijk voor vragen over de projectprocedure.

De omgeving waar het project wordt uitgevoerd, ligt nabij andere kleine velden waar Vermilion actief is, zoals Diever, Noordwolde en Eesveen. Vermilion heeft daarnaast de intentie gas te winnen uit de VDW gasvelden, waar een uitgebreide Projectprocedure voor wordt doorlopen, aangezien daar wel een ruimtelijk besluit voor een nieuwe mijnbouwlocatie nodig is. Voor deze eerdere projecten zijn in het verleden informatieavonden gehouden, bezoeken op locaties georganiseerd, afspraken gemaakt en adviezen en zienswijzen ingediend. Om invulling te geven aan participatie en aan wat de Omgevingswet vraagt, informeren en betrekken het ministerie van EZK en Vermilion omgevingspartijen zo goed als mogelijk in het proces.

2.1 Visie op participatie in dit project

Voor dit project hebben het ministerie van EZK en Vermilion afspraken gemaakt over hoe partijen betrokken blijven. Als betrokken partijen zich niet in de onderstaande afspraken herkennen, kunnen ze dit bespreken met het ministerie van EZK en/of Vermilion.

Het ministerie van EZK en Vermilion kennen de belangen en weten wat er speelt

Het ministerie van EZK en/of Vermilion spreken in een vroeg stadium van deze projectprocedure met verschillende betrokken partijen uit de omgeving, zoals regionale overheden, organisaties en bewoners. Dit zal ook in volgende stappen van het project gebeuren. Betrokkenheid kan verschillende dingen betekenen. Denk bijvoorbeeld aan één-op-één met elkaar in gesprek gaan of een informatieavond organiseren. Iedereen die daar behoefte aan heeft, krijgt de kans om betrokken te zijn. Vermilion en het ministerie van EZK vinden het belangrijk om tijd te besteden aan het begrijpen van elkaars belangen, beelden, ideeën en plannen. Hierdoor kunnen het ministerie van EZK en Vermilion de belangrijkste kwesties in beeld krijgen en de juiste partijen benaderen.

Partijen meenemen in de gemaakte keuzes en transparant zijn in afwegingen

Het is belangrijk dat iedereen goed begrijpt dat dit een afgebakend project is dat geen ruimte biedt voor alternatieven. Dat wil niet zeggen dat er geen keuzes worden gemaakt binnen de kaders van het project. Het is belangrijk duidelijk te zijn welke keuzes er in het project worden gemaakt en waarom. Daarom wordt op tijd informatie gedeeld over het project en de procedure via de projectpagina's, informatiebijeenkomst en bijvoorbeeld bewonersbrieven.

Door deze informatie samen te bespreken, kunnen partijen hun verwachtingen beter op elkaar afstemmen. Het ministerie van EZK legt uit welke keuzes in de projectprocedure zijn gemaakt. Vermilion vertelt welke keuzes er in de uitvoering van het project zijn gemaakt. Ook bij toekomstige keuzes wordt uitgelegd wat er wordt besloten en waarom. Als een bepaalde keuze niet mogelijk is, wordt dat duidelijk uitgelegd.

Helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid

Het ministerie van EZK en Vermilion vinden het belangrijk dat iedereen weet wie zij zijn, wat ze doen en waarom ze dat doen.

Vermilion is de initiatiefnemer van het project en is het aanspreekpunt voor vragen over de inhoud van het project, zoals wat er gebeurt, waar en waarom. De momenten waarop bewoners en andere partijen kunnen meedenken of informatie krijgen, gaan daarom vooral over de uitvoering van het project.

Het ministerie van EZK is het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor de procedure en de besluitvorming over het project. Vragen hierover kunnen aan het ministerie worden gesteld, dat daar ook uitleg over geeft.

Maatwerk in participatie tijdens het project

Tijdens het project leggen Vermilion en het ministerie van EZK uit waar en wanneer er ruimte is voor inbreng, en waar dat niet kan. Soms kan iets niet vanwege de omgeving, de kosten of omdat het technisch niet haalbaar is. Vermilion en het ministerie van EZK kijken samen naar de ervaringen en inzichten die tijdens het project worden opgedaan. Ze bespreken wat de participatie heeft opgeleverd, wat dat betekent voor het project en welke vervolgstappen nodig zijn, en koppelen dat ook naar de betrokkenen terug. Het Participatieplan wordt bijgewerkt op basis van deze ervaringen. Zo blijft het plan actueel en groeit het mee met het project. Het document is te vinden op de projectpagina's van RVO en Vermilion. De websites vindt u onder Participatie project Gaswinning Hilgert in dit document.

2.2 Waar kunt u over meepraten?

Uitgangspunt van dit project is dat de huidige gaswinningslocatie (Wapse) niet permanent verandert. Er komt een tijdelijke toren voor boringen. Ook de ondergrondse deelvoorkomens (de gasvelden) en de wijze van gaswinning liggen vast. Er is dan ook geen ruimte voor fysieke alternatieven.

Meepraten kan wel over:

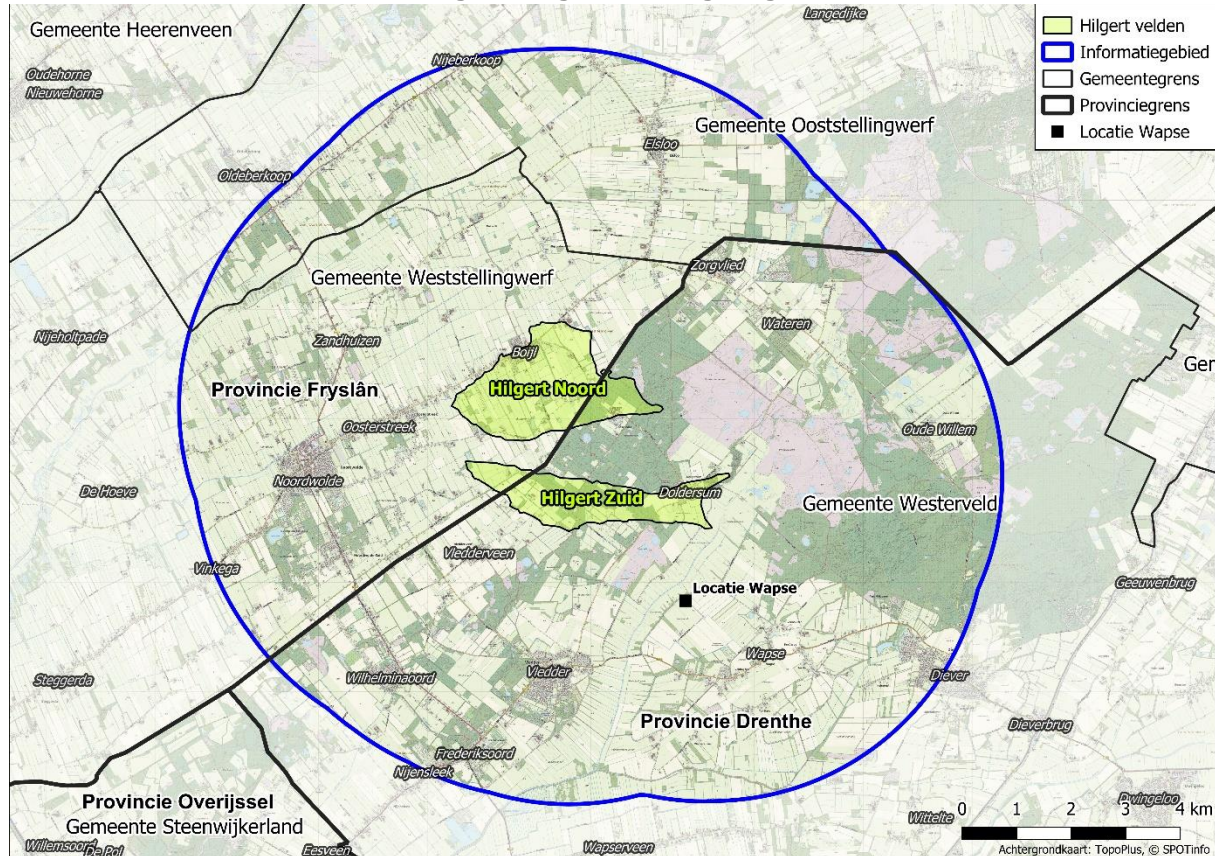
- Planning van bepaalde activiteiten rond de boringen
  - Bijvoorbeeld de tijd waarop vrachtverkeer zal rijden
- Wijze waarop u betrokken wilt worden
  - Bijvoorbeeld via welke route u informatie wenst te ontvangen

2.3 Omgeving gaswinning Hilgert

De bewoners binnen een cirkel van 5 km om de gasvelden heen, worden net als regionale overheden en plaatselijke belangen geïnformeerd, betrokken en krijgen de mogelijkheid om inbreng te leveren op de, met name, onder 2.2. aangegeven onderwerpen. Deze cirkel van 5 km is gemaakt, omdat dit het gebied is waar er mogelijke effecten van de gaswinning verwacht kunnen worden.

2.3.1 Overzichtsk kaart informatiegebied gaswinning Hilgert

Afbeelding 2-1: Overzichtsk kaart van de omgeving rondom de Hilgert gasvelden. Op de kaart staan de Hilgert gasvelden (lichtgroen), gemeente/provinciegrenzen (zwart), de bestaande mijnbouwlocatie Wapse (zwart vierkantje), de 5 km cirkel om het gasveld heen (blauw) en de dorpen die binnen deze cirkel vallen.

2.3.2 Belanghebbenden

De onderstaande belanghebbenden zijn geïdentificeerd voor het project gaswinning Hilgert. Dit is een eerste opzet en als hier nog belanghebbenden ontbreken, dan kunt u dit aangeven bij Vermilion via e-mail of telefoon. Deze contactgegevens kunt u vinden onder 3.2.

Tabel 2-1: Geïdentificeerde belanghebbenden gaswinning Hilgert

Regionale bestuursorganen	Maatschappelijke organisaties	Burgers
Gemeente Ooststellingwerf Gemeente Westerveld Gemeente Weststellingwerf It Wetterskip Fryslân Provincie Drenthe Provincie Fryslân Waterschap Drents Overijsselse Delta	Dorpsbelang Boijl Dorpsbelang Nijensleek Dorpsbelang Vledder Dorpsbelangen Diever Dorpsgemeenschap Doldersum Dorpsgemeenschap Frederiksoord en Wilhelminaord e.o. Maatschappij van Weldadigheid Milieudefensie Westerveld Plaatselijk Belang 'De Eendracht' Noordwolde Plaatselijk Belang Elsloo en Tronde Plaatselijk Belang Nijeberkoop Plaatselijk Belang Noordwolde-Zuid Plaatselijk Belang Oldeberkoop Plaatselijk Belang Oosterstreek Plaatselijk Belang Vinkega Plaatselijk Belang Vledderveen Plaatselijk Belang Zandhuizen/de Meenthe Plaatselijk Belang Zorgvlied/Wateren/Oude Willem Staatsbosbeheer Stichting GasDrOvF Wapser Gemeenschap	Alle bewoners die binnen het informatiegebied van de Hilgert gasvelden wonen

3. Participatie project Gaswinning Hilgert

Participatie door organisaties en bewoners in de omgeving van het Hilgert project tijdens deze projectprocedure is belangrijk. De omgeving wordt dan ook nauw betrokken bij elke stap in de projectprocedure. Naast de participatie per procedurestap, is er ook doorlopende informatievoorziening door de procedure heen. De participatie gaat vooral over de informatievoorziening en omgevingsfactoren (los van de vergunning) van het project gaswinning Hilgert. De ondergrondse activiteiten worden meegenomen in de vergunningprocedure van dit project. Uiteraard wordt er wel veel aandacht besteed aan informatieverstrekking over de ondergrondse activiteiten, wanneer dit in de vergunningprocedure naar voren komt. Bij het Voornemen en Participatieplan zijn de ondergrondse activiteiten nog niet aan de orde, zoals de verwachte gasproductie, verwachte bodemdaling, de kans op een aardbeving en de maximale magnitude die een eventuele beving zou hebben. Deze onderwerpen komen in het winningsplan terug.

3.1 Voorstel voor participatie

Tabel 3-1: Voorstel voor participatie

Participatie/Communicatie	Beschrijving	Wie?	Wanneer?
Afstemmingsoverleg	Vooraankondiging project gaswinning Hilgert	Regionale overheden	Vermilion: reeds gedaan + Q1 2026 EZK: Q1 2026
Ambtelijk- en Bestuurlijk Overleg	VenP bespreken	Regionale overheden	Q1 2026
Staatscourant	Publicatie en uitleg over het VenP	Alle belanghebbenden	Q2 2026
Bewonersbrief	Publicatie en uitleg over het VenP.	Burgers en maatschappelijke organisaties	Q2 2026
Afstemmingsoverleg op verzoek	1-op-1 of in regio-overleggen	Alle belanghebbenden	Doorlopend
Fysieke informatiebijeenkomst	Door EZK te organiseren bijeenkomst in de omgeving van gasveld Hilgert	Alle belanghebbenden	Bij formele terinzagelegging van het VenP

3.2 Doorlopende informatievoorziening

Tijdens de projectprocedure zijn er een aantal manieren waarop de omgeving op de hoogte wordt gehouden van het project:

- Op projectpagina's van het ministerie van EZK en Vermilion wordt informatie geplaatst over het project:
  - Bureau Energieprojecten: www.rvo.nl/gaswinning-HGT
  - Vermilion Energy: www.vermilionenergy.com/nl/hilgert/
- Het ministerie van EZK en Vermilion zullen informatie versturen in de omgeving van de Hilgert gasvelden naar burgers en maatschappelijke organisaties zoals omschreven in 2.3.2.
- Informatie over formele momenten in de procedure voor reacties/zienwijzen wordt gepubliceerd in de Staatscourant en huis-aan-huisbladen in het gebied.
- Fysieke bijeenkomst(en). Aan de formele terinzagelegging van ontwerpdocumenten of –besluiten wordt een fysieke informatiebijeenkomst gekoppeld. Hier kunnen vragen worden gesteld over de stukken die ter inzage liggen en zijn het ministerie van EZK en Vermilion aanwezig. Tenminste eenmaal worden ook onafhankelijk specialisten, zoals Staatstoezicht op de Mijnen en TNO uitgenodigd.
- Er zullen 1-op-1 gesprekken met belanghebbenden worden gehouden.
- Er vinden overleggen plaats met regionale overheden op ambtelijk niveau.
- Wensen, zorgen en aandachtspunten vanuit de regio zijn van belang. Als u in gesprek wilt, kunt u dit laten weten via:
  - Bureau Energieprojecten
    - Tel.: 088 - 042 47 47
    - E-mail: bureauenergieprojecten@minezk.nl
  - Vermilion
    - Tel.: 0517 – 493 333
    - E-mail: infoln@vermilionenergy.com

3.3 Vervolgstappen

Het ministerie van EZK en Vermilion horen graag van u of u zich in dit VenP herkent en welke ideeën u aan het ministerie van EZK en Vermilion wilt meegeven over het Voornemen en uw betrokkenheid bij het project.

Na ontvangst van de reacties maakt Bureau Energieprojecten een inspraakbundel (een geanonimiseerde samenvoeging van alle reacties). Deze inspraakbundel vult Bureau Energieprojecten aan met een reactienota. Hierin komen de volgende punten aan de orde:

- Welke oplossingen zijn gedaan voor de participatie/informatievoorziening?
- Welke oplossingen worden meegenomen?
- Welke oplossingen worden niet meegenomen en waarom niet?

Op basis van de ingebrachte reacties op het Participatieplan publiceren het ministerie van EZK en Vermilion een aangepast Participatieplan op de websites. Het Participatieplan is een levend document.

Bijlagen

Bijlage 1: Enkele relevante informatiebronnen

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gaswinning-uit-kleine-gasvelden/gaswinning-uit-kleine-gasvelden>
- <https://www.nlog.nl/>
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten>
- <https://mijnbouwvergunningen.nl/>
- <https://www.vermilionenergy.com/nl/hilgert/>
- <https://www.ebn.nl/aardgas/>
- <https://www.commissiemijnbouwschade.nl/>
- <https://www.bodemdalingfryslan.nl/>
- <https://youtu.be/zZXu-Utuw7Y?si=tLaBskndN8hoBrKM> (Video over de werkzaamheden tijdens een boring)
- <https://youtu.be/UtURehzpCIQ> (Video van TNO over het verschil tussen het Groningenveld en kleine gasvelden)

Bijlage 2: Procedurestappen projectprocedure

Projectprocedure

De Rijksoverheid kan bij projecten van nationaal belang de besluitvorming coördineren. Onder de Omgevingswet wordt de projectprocedure gevolgd. Over energieprojecten besluit de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei (KGG) samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO).

1

Tweede kwartaal 2026

Voornemen en Participatieplan

Hierin staat het plan voor het project en hoe de omgeving kan meedenken. Iedereen kan hierop reageren of oplossingen aandragen.

2

Derde kwartaal 2026

MER-beoordeling

Hierin wordt getoetst of significante milieueffecten te verwachten zijn. Mogelijk volgt hieruit de conclusie dat er een project-MER moet worden opgesteld.

3

Eerste kwartaal 2027

Ontwerprojectbesluit en ontwerpvergunningen (inclusief onderliggende stukken)

Hierin staat hoe het project eruit gaat zien. De onderliggende stukken bestaan uit het winningsplan en de omgevingsvergunningen. Iedereen kan reageren voordat het definitief wordt.

4

Derde kwartaal 2027

Vaststellen projectbesluit

Het besluit over hoe het project eruit gaat zien is vastgesteld. Bij de Raad van State kan beroep worden ingediend tegen het definitieve projectbesluit en vergunningen.

Het is mogelijk om te reageren. Dit kan mondeling (per telefoon of bij inloopbijeenkomsten), schriftelijk of digitaal.

